

AN STOC

Tomár Ó Máille óa cup i n-easgar.

SRAIT NUA. leab 2. uim 5.

MÁRTA, 1925.

Óa písin a luac.

Éire ar a Caomhaint

Tá an teangadó Saebóilge óa raotró anoir le tamall maí de bliadanta. Tá rin óa déanam mairi leir an ngraméar 7 leagan na cainte. Tá ar óa leagan amac 7 óa riogadó 7 óa maílu agus a' cup buiro ircead annreo agus annriú. Tá ré m' am anoir rsiú a tabairt fán éigre agus fío a iompoó veireal agus tuaitheal uiré-re. Níor deapnó fáic ar éigin de rin ar an raogal veiró reo cóir ar bit. Ac tá corac déanta air le ríacám agus tá leabair nua ar págal a fáic le maílu beas a déanam ar an liciúdeac rian am ir neam-maíalta i, ó amirí Sáirpéil so oí amirí Uí Conaill. Sé an t-ainm atá ar an leabair "Éire ar a Caomhaint," nó Éire pó Dámair. Domnall Ó Corcáda a rsiúó é. Tá éir so bfuil poimn tagaró a5 so leor uígar so réim na héigre ar feo an ama rin, reo é an céao leabair a ionnraígear so lom víreac é a5 iarráó míniú a tabairt ar an iomlán.

MALAIRT REACTA.

Tá fíor a5 cáo so raib an rean-reacé Saebóalac i bferóm ra tír so oí Dúreao Cionn tsáile (1601). Uí ré ar bun so tréan mairi le foíluim agus filíreacé, san tréac ar a malairt. Nuair a éuair ar flaití agus ar éoirí Saebéal 7 sup euireao un báir eiró acu 7 so mb' éigin do tuilleam acu a óul éar páile, annrin bí báir 7 foíluim san vírean ná craob éoranta. Ir gearr a o'fan aon file ann ná aon foíluim ac oipeao ac amám a5 daime a fuair a bfoíluim poim amirí Cionn tsáile, nó a5 corir-óime i bferó ó céile ar nóir Dúdalacis illic fíir Dúis 7 Ruairí Uí flaithearacis Muig Cuilinn a fuair a bfoíluim ó na rean-ríoláirí a o'fan beo mar Oirín i noiaró na Féinne. I n-áit na ríó 7 na bflaití a éuaoó uar oíó ar a seuro filíreacé, ní raib ra tír móran ac uairlí gallóa náir éuir móran rume ionnta ná ina noianta.

Saebóil fá lear.

Ac ní raib Éire i sceirt fá lear éar éir amiríe eilíre ná amiríe Chromuel so oí éar éir Sáirpéal 7 a éuro raíóirí. i. na Séaba fíadóime imteacé amac ir i a réisíuim, nuair a págar na Saebóil san talam san tréacó san éoraint agus iao bfuíte, bfuíte, fá éora na nSall. Sin é an t-am áiríte atá i sceirt a5 Mac Uí Corcáda 7 a ionnraígear ré le míniú a tabairt air.

I n-áit tréac so víreac ar na Saebóil 7 ar a bfuilíreacé teirdeann ré éar timceall ar an ríéal. Tugann ré, i coracé, innrean na rsiúneoirí gallóa ar nóir Lecky 7 a éomluacé air. Agus ir i an Éire a bí i sceirt acu rin Éire na n-uairlí gallóa san aon tréac acu ir san aon éuimíu ar na Saebóil, éar éir supb iao rin éomluacé na tíre. Níor fíu leo tréac oíu. Ní raib aon céao acu ríu a veit beo cóir ar bit, ná aon treapam acu or cionn an víliró ac amám náir móir leir na huairlí gallóa iao a veit acu le veit a5 obair oíó, nó ríaité a' tpoio ar a ron nuair a bfuir réim a' tpoio le céile ná le náirín eile. Maroir

leir na héireannaig óoéta iao réim ir "i ngram-fíor oon víliréao ab fearr" leo "veit ann."

innsean maí.

Tugann, annrin, Mac Uí Corcáda ina leabair báramail na n-uairlí gallóa do na Saebóil—mar bíor rin cugta ríor so mím i leabair Déapla, 7 báramail na nSaebéal oíó-ran mar tá rin cugta ríor ina seuro amrán. An té a bfuil so leor de ra hamráim rin léigte éana aise agus a tuigear ina péarpm 7 ina éomarranaacé réim ríar na nSaebéal ón am rin anuar 7 na béara a bí leo, ní éarpuigear uairó an timceall rin a déanam ná an oipeao fára a baint ar an ríéal. Tá ré ráacé ríoléar éana. Cé'n maí a veit a com-airéam na hanaacá? Ní mío, 'na veitó rin, na poimní a éur i noiaró a céile 7 na ráiró ar na hamráim óa noearó a éur leo. Ar an seuma rin, tugann Mac Uí Corcáda léarir éar cionn oon léigteoir ar an raogal a bí i n-éirínn ran am, ar an raígar daime a bí ir na filíó nó i luéc déanta na n-amrán agus an fá a bí leo. Ní hé so tugann ré móran eolur nua oon ríoláiré ac tá an rean-eolur innre so maí. Ina éannta rin, tá tréacamlacé 7 caimear ráiróacé aise a gñíor a leabair an ríoléar, rí-léigte.

Saebéal 7 Sall.

Ar an seuma rin, ré an poimníe ir mó atá i leabair Uí Corcáda an baint a bí a5 na huairlí do na Saebóil an baint a bí a5 luéc déanta na n-amrán do na huairlí agus an baint a bí acu réim óa céile. Tá, ina éannta rin, beagán oen méro a o'féaoaró na "filíó" ráó le n-a munnirí réim ac noearpáir leir an raogal gallóa 7 ná oíuigear an raogal rin óa n-abaracá leir é. Ac ré an feall ná oíuigear Mac Uí Corcáda taob muig de Cúige Mumán maroir le ráiró na bfuileao. Bí dume amám de luéc na n-amrán a o'innreaoaró taob eile oen ríéal so ríoléar óa labruigé air, fear a bí fá gíadám 7 onóir a5 uairlí Saebéal 7 Sall ran am .i. Ceapballán na n-amrán. Ac éuir Mac Uí Corcáda cópam Cúige Mumán poime réim mar beao Cláre na Múce Dúibe, 7 ní féaoann ré ríall éar an cópam rin. Maroir le raogal na nSaebéal mar tá rin le léigear ar amrán gíada Connacéa nó an raogal rin 7 raogal na bfuileao iao réim mar tá rin ir na hamráim Ulacá níl aon focal amám aise air.

filíreacé 7 polítríreacé.

Ní hé an cópam ná an éirí acá ríor an Saebéalacé agus an gallóacé ir lear do dume ir na hamráim Ulacá 7 Connacéa rin. Níor lear do dume oíu so raib gallóacé ar bit ann. Ní hé ac oipeao an t-ole ná'n fuat atá a5 Saebéal oon Sall atá ionntu, ac ráogal na nSaebéal iao réim ra bpoimníe ir airoe a bfuil ré, a ngráó 7 a seiríreao 7 ríolár ar éao, a mbuairíreao 7 a mbíon 7 a mbuairíreao éoríre ar an taob eile. Tá ionntu rímaointe aronóracé neam-gíacéa. Tá annrin ríor-amrán 7 fíir-filíreacé. Níl mé a' ráó

nao oíuigear Mac Uí Corcáda bfuil na n-amrán rin ac amám náo noéanann ré tréac oíu. Tá daime éom báiróe fá polítríreacé le veit mbliadna fíeao anuar ir nuair a bíor ceirt éigre ann ná lear oíó an vírpuigear acá ríor éigre 7 polítríreacé. Ina lán de na hamráim rin atá i sceirt ar nóir amrán dooagám Uí Raicile tá polítríreacé ionntu eiró maí 7 tá ppropaganda so coíta ionntu, ac cé ir moite oen fuaim agus de fuilbíre na cainte ir beas filíreacé ná fíir-éigre ir lear ionntu.

an ceoltóir 7 an file.

Níl mé a' ramli ac oipeao náo oíuigear Mac Uí Corcáda an vírpuigear rin ac déantair reamrán éom móir rin de "filíó na hoctmáó haoire oéas" so pleam-naigear reiréan i ngram-fíor oí réim irceao ann. Nuair a bear amrán-tacair Duncing 7 a ráiríreao ar págal ríor fíola 7 éeol—na hamráim a éuir Tomár Ó Móroa a' caint 7 a' gáail éuinn, 7 na hamráim acá fóir ir na ríuínne nó ar véal na noaime—nuair a bear ríao ríu ar fáo ar págal 7 iao míniú, rin i an uair a tuigear céaro i "filíreacé" na hoctmáó aoire oéas. leir an eolur nua a gíacá éuam ná déanam veapmá ar an rean-eolur.

Tá aiprgeal beas a5 Céicinn a meabruigear a lán de na ceirteanna reo oíuinn. Tá tréac aise ar an seao acpam a bí ríor Clainne Míleao 7 an céao beap a réiríreao. File arí amm oí Cúir mac Cúir 7 éuríre arí amm oí Ónaoi a bí ann, 7 bí ceirt ríor éiréar 7 éiréamón cé haige a mbuoir éar éir an tír a poimn eacórra. Cuireao ar éar é 7 réar a táim ar so noeaoar an ceoltóir ó beap 7 o'fan an file ra leao ó éuao. O'fás rin buao éeol ra leao ó beap 7 buao filíreacéa ra leao ó éuao.

RÓIRÍN DUB.

Tá poimní beaga eile réirín náo oíuigear Mac Uí Corcáda so éuinn leir. Nuair a gñíor ré tréac (l. 21) ar Séan Ó Dúirí an gíeanna:

"Anoir cá'n éoill óa gearrao,
Tríallfamaro éar calao,"

éapam ré supb é oí an áomáio atá i sceirt. Ní hamráio acá, ac imteacé ríó na laóra 7 na oírean-gairíreacé—aró-éam 7 érao copanta na héireann—éar páile ir so scairéao ré réim iao a leanamaint. Nuair a léigear dume ríorai mar "Róirín Dub" agus "éamonn an éuic" 7 an Oíuim-fíonn Dub Oíur" agus an éaoi a bfuil an éall 7 an éaint a' réagairt óa céile ionntu, tuigear ré céaro i "Éire pó dámair" nó "i bfuilac" i sceirt. Ní fearac mé so bfuil aon tréac a5 Ó Corcáda ar na víreacéa rin. Sílim sup fearr a éuir W. D. Yeap le n-a "Cáirín Ní Uallacáim" an ríéal na sonuime eile. éar éir náo de flíóe Saebóil flair ó bunao é. Reacéarra a léigear ar éam-Saebóil 7 Sall na hoctmáó aoire oéas éom maí ir déapao sonuime eile ir labróao amac víreac oíu níl aon tréac ac oipeao air.

na báiro.

Maróir le n-a fáilú map sníor an t-uíobair so raib dotháan Ó Raitile, Eošan Ruaó 7 Seán Cláirac as mteacht leir na rean-filíó, raib níl blar dá scorpamlaic oíre, 7 ní féidir aon laoir ná uan amáin a tabairt map comairte air rin. Léigead aonduine na uanta a pinne Caos Dall O hUiginn, ná (na h) Eošan Mhe Rait, nó Clann 'ac an Báiro nó Eocharó Ó hEoşura, 7 beir fíor aise rin. As filíó nó báiro na réamhó haoire véas bí reanóir asur éigre na héireann 7 seimealaig na nSaeóeal 7 an rean-craoşal ar fao. Sa uán víreac a pinneasur a nuanca. As luic véanta amáin na hoctmáó aoire véas bí an raoşal nua, bí pinne eoluir as fuirinn acu ar laoirin 7 an Déarla. Máisirepi rsoile a bí i seuro acu; aóbar pasairt nó pasairt "a eall na spáóan," ar nóir an Cairpóig Dáin, bí i seuro eile. Amáin a pinne a mbunáite reo ar fao, mapad ionann an Cairpóeac dán 7 éamonn Ó Cairpóe a bí a' molaó Clainne Mes Uiróir i nveireac na reactmáó aoire véas (Celt-Zeit, 11., 361). Ir uolig uoime a fáşail ar aon intinn céaro i raoiteamlaic (nefement, l. 147), ac tá oipeac fíir-filíóeac a n-amáin an Cairpóig Dáin ir tá ra méro fileac acá ainmigece as Ó Corcaróda 7 a seur le céile.

CRÍOC.

Ní cóir a cóşail ar Ó Corcaróda náir éur pé an hoctmáó aoire véas ar fao ar a coirneal, ac ar bealac eile, níor éaric uó ainm na héireann a tabairt ar a leabair nuair naé raib faoi ac rşiorca uí a faoşrú. San an Saeóealac ar fao a beir ar eolur aise ní féarfa pé a ráó so raib an rean-reacé Saeóealac beo i n-ait reacar áit eile (l. 146). Tuigse an luic léigce naé laşóir meara ar an leabair foşamteac acá i seur an méro tráic acá véanta asainn ainreo air. Ní féidir níor mó tagairce a véanam uó mura mbeac so víreac fonn orainn fao lomarpóşá na bfileac a baint ar.

Dmian Ruaó Ó Cearbáin

Ir uóig liom sup éuala nó sup léig mórán uoime tagairceac Dmian Ruaó Uí Cearbáin. An té náir léig iao, b'féidir so seuirfeac pé ruim ra méro reo. Sé'n áit ar ruşac 7 cóigead Dmian Ruaó i n-Indear .i. Baile Deas i n-Iorruir i sConnrae Muigéó.

Lá, bí pé i oteac a raib bean boéc in a cóimurde ann. Ní raib aon airgeac aici, 7 bí a fíor aici so uolceac an tigeşura talman a' cóirigeac an éioira. Ní raib fíor aici, uub, bán, ná raabac, cao ba cóir uí a véanam. Nuair a éonaic Dmian an éaoi a raib rí, éus pé an t-airgeac uí, le n-a éuro éioira a foc.

Bí so maic. Cuait pé abaile 7 nuair a bí pé leac-bealaigce éun a tige péin, táinis mapóca-éonacra air, 7 éur pé a éoca uime 7 éonac pé táin. Táinis airtling air 7 in an airtling uóirac leir so ngeobac pé áilleacáin i muicille na láime veire ven éoca 7 sup cóir uó, an ruo rin a éur i uairge so cúramac 7 san aon amáir a tabairt uó mnaoi ná uó raicce air, ná u'oon neac ac amáin uó péin, 7 sac uile uair a veareac pé air so bfuigead pé fíor ar ole ir ar maic a bí le teacé ar an raoşal.

Sé reo an éeac tagairceac a pinne pé: Uóbaic pé "so mbéac teac moir ar sac cnocán; uolceac ar sac fíorán; buatair ar na brealláin, 7 Déarla as na taóram; so seuirfíre uolceac miorac ar abainn na Daoile as Cnoir-Mlaolşfona, 7 so seuirfíre uolceac lóabáin ar abainn na Muaróe i mDéal an áta, 7 so scaillfíre ruim uoime so fóill leir, 7 so uolceac an raoşal nuair a beac uolceac ar sac rpután."

(Leanfar uó reo).

BRIŞIO A. DAIÉAC.

Alí Baba asur an dá ficeac Sauróe

Fao ó, ra uóman cóir, bí veire uolceac 'na sConnurde i mbaile móir áluinn. Capaim an t-ainm a bí ar an bfeap ba fine asur Alí Baba a bí ar an bfeap ós.

Bí Capaim an-móir ann péin i sConnurde map bí pé raibóir asur ní raib meap ar uic aise ar Alí Baba map seall ar é veit boec. Nuair a bíóir Alí Baba a' teacé aníor an tpráio asur ualac aómaro ar a uolm aise asur é a' uol ar an mapşac ní leigead Capaim air péin so raib aicne ar uic aise air.

Bí teacé bfeas as Capaim asur ir aise a bíóir coşa asur poşá şaca bró asur uigse asur maróir le héaróig, ní faca tú aruam ac an t-éarac a bíóir air asur Alí Baba as mteacé éaric in na rean-şioabail a' baint aómaro ra éoil asur uó uol ar an mapşac.

Lá, uó raib Alí Baba ra éoil asur tpi emm u'arail aise leir an aómaro a tabairt abaile, éonaic pé so leóir mapacé a' tigeacé tpiro an scoill asur a' véanam ar an áit a raib pé as obair ann. Bí ré lán-éimne sup sauróe a bí in na mapşac rin asur ruar leir ar épann a bí a' fáir i n-aice le capraig móir a bí ran áit.

Léir map bí raib a' uolm leir, éoruis pé uó sConnurde asur cóimurde pé uó ficeac acu asur u'aitig pé oíca ar an méro málaí a bí acu, asur iao lionta le cpeacáó, sup sauróe a bí ionnta.

Bí pé buiréac uó péin sup rşarap pé ruar ra şcann ac pşead a éoróe ruar 'na beal nuair a éonaic pé iao so leir a' tigeacé so bun an épann asur as írlú ve na caprí.

"Tá mé péro ra veireac," ar reirean leir péin. "Mapóca na sauróe reo mé nuair naé bfuil aon airgeac asam uóir."

Ac véaman a bface na sauróe éor ar uic ve, 'na uiairó rin.

Cuaró an caprin a bí oíca anonn éus capraig móir a bí ann asur ar reirean, "Forsail, a Seapaim."

Leir rin u'forsail uolm a bí ra capraig uaró péin. Irteac leir na sauróe, caprí, málaí asur uile, irteac an uolm ra capraig asur nuair a bí an feap veimionnac caob iricig, éuala Alí Baba iao a' baint an airgeac ar na málaí asur uó cóimurde.

Ir seapir so uóamig raib so leir amac ar arir ac bí na málaí folam an t-am reo.

Nuair a bí raib so leir caob amuig labair an caprin leir an uolm arir asur ar reirean, "Óim, a Seapaim" asur uó uóim an uolm uaró péin arir.

U'aitig na sauróe leó anpin.

Nuair a bí raib imicge ar a raóaric uaró, u'irig Alí Baba ven épann; şab re anonn éus an şcapraig asur labair pé asur ar reirean "Forsail, a Seapaim."

Ní raib an focal ar a beal nuair u'forsail an uolm asur irteac le hAlí Baba asur uóim an uolm in a uiaig arir.

Ureacnuig pé éaric asur éus pé so raib pé i n-uacair móir polurmar asur é lionta ruar le éuile fóir raibóir. Bí ríorac asur ríorac asur réoşca éar a éeile ann. Bí an t-urplár fá cápmáin óir asur fá meallacáin airgeac i şeaoi naé bfeacac pé a éora a capraig şan pataic ar ruo eicín luacmar.

Ní veapna Alí Baba aon móill ac éoruis pé air, a' bailú éuise, asur a' lionta málaí le hóir asur le huirgeac, an oipeac ríle pé asur u'féarac na hapail ionéur.

Amac leir anpin asur na málaí aise asur éroac pé ar na hapail iao.

Şab pé abaile anpin cóim meap asur bí n-a éora.

Nuair a táinis pé so uó an teacín, uó uóir pé amac an t-óir ar na málaí asur éur pé i láir an urplár é. Bí iongnac an uóman ar a mnaoi uóic nuair a éonaic rí an meall móir airgeac asur u'fan raib

uó cóimurde so marom asur ní raib a leac comairte acu 'na uiairó rin.

Tus raib an uolm horóe uó cóimurde arir 7 ir uolm şáir áair a leig raib arca nuair a éonaic raib cóim raibóir asur bí raib asur naé mbeac raib boéc so uéó arir. Ac éuala Capaim so raib an t-airgeac as Alí Baba asur bí éao an uóman air. Şab pé so uó é asur u'fapraig pé ve cé'n éaoi a bfuair pé é.

Ní raib Alí Baba rarta imreacé ac éur Capaim iacall air an áit a teapbaint uó.

Lá ar n-a bface şab Capaim amac so luac asur veic şcinn ve mullí aise. Şab pé fá'n scoill asur níor rşor pé so uóamig pé so uó an capraig.

"Forsail, a Seapaim" ar reirean asur u'forsail an uolm ar an uolm. Şab pé irteac ann asur uóim an uolm 'na uiairó. U'aitig pé a' lionta málaí leir an óir so raib a fáit aise; ac nuair a táinis pé cóim fao leir an uolm níor féao pé cumneam ar na foela uó bfeacé pé éire air.

Şlaoir pé amac şac ainm a tagac éus a beal "Forsail a Seapaim." "Forsail a Şannóir" "Forsail a Şeapaim" ac ní raib aon maic uó ann.

An oíre éeacra, táinis na sauróe ar air éus an uacair asur ruş raib ar Capaim asur é i bfolac caob éar ve na málaí asur mapuig raib é.

Anpin pinne raib ceicre píoira uó éor asur éroac raib ruar ar şac caob ven uolm iao le rşannac a éur ar a leicéiró.

Nuair a bí rin véanta acu u'aitig raib leó arir.

Amac ran oíre táinis raicéir asur imirde ar mnaoi Capaim nuair naé raib pé a' teacé abaile éur.

U'aitig pé asur şab pé anonn cig Alí Baba asur u'innir rí uó fá'n imirde a bí uiric.

Şeall pé so uóroacé pé lá ar na bface é asur u'aitig pé so luac ar marom asur tus pé leir na tpi arail fá'n scoill.

(Leanfar uó)

uóinnall ó ríorşaróam.

máire óş níc şúirtáin

Ir bantreac 7 maigóean mé fáşac so hós, ar éuala ríle pé a éairóe an éaoi ar báiteac mó rşóir.

Uó mbeinn-re ar a' tráig an lá rin 7 mo uó láim a veit in a muir móir.

Ac ar m'focal uiric, a Raigillig so leigfeap-faimn uó bpon.

A Raigillig, níor móir liom tú veit in uó éliamain as an rí,

Cúirtiní şeala şléigseala a veit şac caob uíot inran oíre

Maigóean éuim éeillíre a veit péroceac ó! uó éinn,

Ac má şus mipe şeap so héas uiric naé luac u'éas tú le mo linn.

An cumm-leac an lá a raib an tpráio reo lán ve feapac

Bí pasairt 7 bpaicre 7 iao a' tráic ar ar mbanair,

Bí fíon ar élar ann 7 an élarreac uó pşegairt,

Asur uó-péas ve na mná le mo şpáó-pá éur ar leabairó.

Tá uó fíon as na péirtí, ir uó uéilín as na porcáin,

Asur uó uó láim şeala şléigseala faoi rmacé na mbraóan,

Deapfaimn rin na céarca ar mo rşóirín 'r cóşail,

'S naé truaş péin uó éar-ra a Máire óş Níc Şúirtáin?

úna níc şiolta easbuig

a rşríob ríor e.

Deanamh an Domáin

(Ar leanamaint).

Nochtú agus na cappaigheacha a beit a' bpuar a céile ar áit i bplaoirs an domáin i' riochair le pléibte a beit ann.

Tá ceirpe cineál pléibte ann—1. Stéibte mealltraca. 2. Stéibte pocaca. 3. Stéibte fuigleaca. 4. Stéibte temeado. Ní hé an t-oiriúcháin céatona i' riochair le saé cineál oíob.

Mealltraca móra de plaoirs an domáin agus iad i n-a rearmh níor aipoe ná an tír i na taimceall i' ead na pléibte mealltraca. Irlú na plaoirs i na taimceall i' mó i' riochair leobtha ac amannca tagann riad de tógáil mill móir cappaige áit a bfuil oet ann agus mairt do cup ar an meall. Ceartar sup péirip le áirí na talman freirim iad do déanamh ac réannann cloic-eolairí eile rin.

Ruic do teaet pa bplaoirs i' riochair le pléibte pocaca. Amannca i' teannad ó na taobanna i' riochair leobtha. Teanncair an plaoirs do noéantar iomairí móra agus gleannca eadortca ar nóir iarmh pocais. Amannca eile tuileann mealltraca móra de cappaig leaighe fá cappaigheacha eile do n-áiríseann ina mbeanna móra cruinne iad. Tá cur do na pléibte reo coérom agus coramail le maóimanna na mara. I gcuro eile oíob, nuair do bí an teannad ní ba láirpe, cupead poc oíob ór cionn puic eile. Bipead an plaoirs do mairc agus rácaó na puic i mullaic a céile i gcuro i' do bfuil cappaigheacha níor óise ór cionn cappaigheacha níor áirí. Daineann na háirp leir an scineál reo.

Deirtear rliab fuigleac ar ceann nac bfuil ann ac fuigleac de rliab mealltrac ar dainead curó mór de tré nochtú. Do rsoit an tear agus an ríoc é. Do tob na saile pan aer é. Do caitead é de báirp samh péiríte leir an nsaorí. Tus dáiseó móra de cappaigheacha uata sup tuileadair anuar i' na gleannca. An saineam agus na mion-cloca do táimis de lobad na scappaigheach, do rhuab an báirteac le fánaid iad agus anhrin do rhuab na haibneacha leobtha iad. Rinne na haibneacha na gleannca féin ní ba mó ná bíodair. Ar an scuma rin caitear an rliab mealltrac do mbi ré sobac manntac mhuagalta. I' rliab fuigleac na hiomairí agus na beanna fástair roir na gleannca.

Tóstair rliab temeado timceall puill móir pa bplaoirs ar a rseirtear cappaig leaighe (lába) agus rmúr agus sail uirge agus saile eile. Leagtar na mianais rin timceall an puill do noéantar enoc móir cónac agus los móir cruinn ar a báirp ór cionn an puill. Anhrin rhuabtar na co na rsoilte le fánaid le báirteig agus le saorí agus cruairíseann eiríde an énuic timceall an fíoráin ar a n-éiríseann na mianais réamháríde. Sin rliab temeado.

Ceirp i' móir le ráó an ceirp—an rliab ranna móra talman agus aigéin ó tús amhrípe rna hionapa céatona i na bfuil riad anoir! Níl aon puo pa scloic-eolair cruiríste níor fearr ná do mbíod malairt do mairc roir talam agus fairrse. I' beas curó de Sapana nac rliab do mairc fá'n bfairrse agus ór a cionn fá reac.

Ac pa mbliadain 1872, tus fuirpeann luinge oaró ann "an Dubhlánaró" agus tpeam de luic eolair, túsadair an fairrse oirca féin le tul a' lopsaigheact eolair i ocaob ginnill an aigéin. I' uata rin fíic a bfuil o'eolair ar an aigéan asann. Dainead seir ar an luic cloic-eolair nuair o'fionnadar ríto nac mar a céile ar éor ar bit na deargair atá ar ginnneall na bfairrse i n-aice na gcóircaí agus ar ginnneall na n-aigéan. Ní rliab riad reo coramail ar éor ar bit le aon éineál deargair oarí fíic ar tír. Deargair ar a tucstair "rilt" do fíic ar ginnneall an aigéin. I' é p'o atá pa trilt rin i. iarrmaí o'aimhríde agus de planncaí mionraccánaica ar n-a meargair ar ére an-mín déanta de rmúr a rseirtead ar pléibte

temeado ar tír agus de rmúr mín do péirtead ón talam. Amannca bíonn innti tpeigheanna bhirte agus fiacta de éineál míol oaró atá inntíste ar ceal anoir.

Le linn an tairpáir úo "an Dubhlánaró" ní rliab aon éineál cappaigheach ar eolair a bí coramail leir an trilt úo. Tá bpiis rin, ceapad nac rliab aon éineál de na ranna móra talman fá aigéan domhain ariam. Da é bapamail an luic eolair do rliab ginnneall na n-aigéan domhain fá uirge ó tús amhrípe cé sup péirip sup háirísead ór cionn fairrse agus sup bácaó ariir a n-inill agus sup fá uirge canair i n-aice le tír do leagad anuar na deargair mara do léir. Cpuic eile air rin, dar leobtha, plaoirs an domáin pa na haigéin a beit níor cruime ná an plaoirs ar na ranna talman agus sup éinnis rin uplár na n-aigéin níor írle.

Mear an Oir. Ruiréal a báirp sup cruicú ar na haigéin a beit rearmhac iad a beit éom talbaró domhain i a mbeir éom fíir-leacan i' acáir agus, puo ionganac, nac mbíonn cappaig éanairte ar bit le fástail ar na hoileam i' na haigéin móra. Níl aon eirgeact ann, aoiré ré, ac an Saolann Nua agus na Séirellí agus nac bfuil iarrma ar bit eile fástca ar puo na n-aigéan de na ranna talman agus de na hoileam móra do dácaó fá'n tráile de péir na rseal.

[Sliab mealltrac, a block mountain. Sliab pocac, a fold mountain. Sliab fuigleac, a residual mountain. Sliab temeado, a volcanic mountain. Iarann pocac, corrugated iron. Maoim, a billow. Cónac, conical. Silt, ooze. Míol oaró, a shark. An Saolann Nua, New Zealand. Na Séirellí, the Seychelles.]

(Leanfar do reo.)

seagán p. mac énrí.

CRÉ LE CRÉ.

Lá dá rliab mé fá éoil áirí,
As éirteact le amhrán na gcann,
Duilleóg tuic anuar ar mo lámh,
D'innir dom an rseal bí ann:

Sgéat an rseala tuit le gréin;
Sgéat an féir a péir le saorí;
Sgéat an duime bí ós iníde;
Sup cré le cré rseal an traosail.
seósam ó tiománaró do éum.

Níl aon triopa i' cúsí a bfuil níor mó cappaighe Saeróeac fástail ann ná as

A. moon, telnanta,

A oíolair cultaí fear, hata ban i saé aon triop éadais fíirtear o'fí. ean, nó páirpe.

FIORFIONTA ESTINTON, i nsaillim

an "Lucánia,"

Már maic leat ROTAR maic a rinnead
n'éirinn rseiríob cúis
DOMHALL UA BUACALLA
imúis nuarac.

Már mian leat ROTAR
maic a éannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an sceann atá asao
céiríis do oí

S. mac an báirp,

an cearnos,

i nsaillim.

Teac na h-olia

SRÁIO NA SIOPAÍ,
i nsaillim.

Curtis le déantúr na Cultaí o 70-
h'éirpeann i rábail aipseao. | 50 oí 130-

an sean-teac.

A cupead ar bun i 1864.
Tae, Caife, fionca, uirge beata,
ar fearar

O léanaicáin,
an cearnos, : : i nsaillim.

DIARMUID Ó DONNAHÁIN

SEODÓIR i cloadóir.

SRÁIO LIAM, NA SAILLIME.

MAC CAPPA i a CLANN MAC

DACTÓIRÍ i DEASADÓIRÍ,

SAILLIM.

COLÁISTE NA HIOISGOILE,

i nsaillim.

Craob de lol-rsoil na h'éirpeann.

Áirí-oiréacair le fástail innti ar na liol
oántai, roir éangaca, ealadain, tráic
i ceannaiséact, ealadain an leirp, reit-
béarac, i innealltóiréact.

Téarmaí gearra ar leir
pa éomair oíoi rsoile.
Le saé uile uirge a fástail rseiríobair as
an meabhránaróe.

BRÓSA NA LAOI.
na BRÓSA IS FEARR LE CEANNAC
AS

seán ó laide,
i mbarr an cáta, i nsaillim.

An Teac a bfuil cliú air le haigair
Tae, fionca, biotáilte i inreab tise

m. bpeactnac,
SRÁIO ÁRÓ NA SAILLIME.

Deró ÉIRE láirp má bíonn Clanne Saeróeac
láirp. I'roir an feoil i' fearr agus
cá rí rin le fástail ó
ó pallamain,

"áirí seata na mairrteac, i nsaillim

Tomár mac Seoinín

SRÁIO DOIMMIE,
na SAILLIME.

Toisa na feola de saé cineál.

S. YOUNG,

éantóir uissí mianais

cead laide biotáilte i fionca

SRÓ DOIMMIE NA SAILLIME.

leabair

Tá toisa agus poisa na leabair i' fearr roir
saeróis agus béaríle—le fástail ó

máire ní rašallais,

87, Spáirí Uac. na tpeiréise,

i mbaile áta cliat.

fás liorta uairi.

An t-Adhú Tígh Uí Cléirigh

Tá Ó Cléirigh 7 Comh a' tabairt cuipirí uait a tseacht go uici n-a riopa go bfeice tú an larsaine móir atá riad a tabairt uait in sae eapraí, larsaine a b'ear le fásail uait ar fearó tuairim' r páite fóp. Ní féidir a' cur ar sae roinn ven eapraílaínn ar fearó 1 scuróeact, ac níl lá dá ngabfa tairt nae bfeice larsaine éigin i ní éigin dá tabairt 7 éasraílaeact eapraí dá cur ar fásail. Ar an gcuma seo, pul dá uici íofaó beir an eapraílaínn ar fearó a' tseacht de péir a céile ar an gcumhian nua. 1 SAOIRSE EARRAÓ 7 MÉADUÍ A N-ÉASSAÍLLAÉTA.

Tígh nua beannanta a' baint leir na gnotha seo.

Níl baint ná páirt ag Tígh Uí Cléirigh le don comluact Sapanac, 7 ir aigseao éipeannaé—cuile píginn ve—atá dá comnead ruar. Mar rin a bí ré go uici seo: mar rin a b'ear.

Seo gnota ar uileasra a tug na Ceannacóirí Tígh Uí Cléirigh don Cinnipe nua, Seán F. MagUirí (a bí go uici le goirio tígh Síl Uíom i Spait Múirbtean), a' fáiltiú romhe: "Uirí ré ácar móir opaim cloirteáil, ar tseachtmáin peo caiteao, sup togaó ré ar luét Cinnipeacta Tígh Uí Cléirigh 7 a Com. mar Cinnipe Tioncuir, 7 go bfuil na gnota go hionlán fá do comhipe 7 do comhgiocar. Tairtín ré linn fheirim go mbeir an comhian nua peo i bfeirim, ré rin, beasán b'abairge agus Diol 7 Ceannac ar aigseao-ríor, mar tá tú tair éir innrean uínn, 7 go bfuil oírói tugta agao do do Ceannacóirí go scaitfeap marisao an doimán a cuapú leir an eapraí ir Nuaca 7 ir f'earp a folácar. Beir agao muintipe na héipeann ar fearó opaim mar geall ar comh paor 7 tá oíroisge agao uínn a díol, 7 véanpamaro ven eapraílaínn álainn peo veipimpeact o'feara fáil ar an puró ir Ceannacóirí Rat'mail ann. Sul dá uicámis tú fém, bí eolur agaim ar do seanamlaeact 7 do éineáitcar don muintipe atá ag obair fút, agus véanfa líon gnota an tíge peo le uéitaeact 7 lonnar a geinn finne do congnam uait leir an áro-cupróir a cuip tú op ar gcomhair a ampiú."

Seo gnota tseachtmáir ar leirip a cuipreao i n-éimíge le bionntanar a tug curó ve Congantóirí óga Tígh Síl Uíom do Seán F. MagUirí nuair a bí ré a' fásail an tíge rin:

"Sae puró ar tóis tú lám op a éionn o'leirigh leir tair bárr, 7 ré Teac Uí Cléirigh an éraob mullaig a b'ear opu ar fearó. Ní beiró ra méro rin ac luacraoéar ar a noearna tú de máit 7 de éineáitcar. Ir doibinn don líon gnota atá anoir fán máisirtip r f'earp 7 ir éineáitcar dá cuipreao eolur ruam air. Da mó ba comhail le ácarí tú ná Máisirtip, 7 cámaro a' catú 'do díaró mar beao clann i noiaró a n-ácar. Slac, le do toil, an corin aigseao peo mar feo cumhne."

Ó Cléirigh agus a Com., Teoranta, sráio uí conaill, baile áta cliaé.

Stonca an mhalóirí, i nSailimh.
brósa saeéalaca.

SAC RUO AR FEADAS.

MAC DADÓ

Innrean nua ar an fear-rséal a tug

Tomás Ó Máille.

Fá péir anoir agus le fáil ó

Comluact oídeacais na héireann.

89 Spáio an Talbóirí,

Baile áta cliaé.

Sgillling atá air.

SIOLTA AR FEADAS,

agus sae a oíeapraigeann ón bfeilméara

le fásail ó

MAC OSGAIR,

i mDARR AN CAITA, i nSAILIMH.

Tae, Fionta, Biotáite, Cuile Sopt ar feadar.

miceál breacnae,

An Ceapmós, i nSAILIMH.

TÁ

AN SAOCH ANIAR.

a rsióob

Tomár Ó Máille.

le fásail ó

Comluact oídeacais na héireann.

Tígh rsiileaca atá anoir air.

Duine ar bit a oíeapraigeann "An Stoc" uairó, nó ar máit leir fuasraó a cur ann, rsióobao ré ag an mbairtceoir. 1.

TOMÁS DIOILÍN,

Coláirce na h-Iolrcoile,

i nSAILIMH.

Tígh an bpoirca - - 3/- ra mbliadain.

" " " - - 1/6 ra leicbliadain.

Maroir le sae áobair rsióobta a tairdear ra bpáiréar cuipreap rseála ag

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláirce na h-Iolrcoile,

i nSAILIMH

AN STOC

MÁRTA, 1925.

Suirdeam na héireann

An té a oíeaprair ar léarrsáil na ciumne éife ré go bfuil na tígh ríogaéta peo ríóite ra gceann tair ven eopair. Éife ré fheirim sup inr an gcuor fionn-fuar ó tuaro atáro, agus, dá b'is rin, nae mbionn an ampear an-te ná an-fuar ionntu am ar bit ven bliadain.

Ir é an meap atá ag uimhí móir ve na claeé-ghrapadóirí go raib na tígh ríogaéta táite leir an eopair tair; ré rin le ráo sup calam tair a bí an uair uóais inr na háiteaca a bfuil Muir Mleann, Muir na D'eatame, agus Muir n-loet inriu, ac sup írlig an calam inr na háiteaca rin agus sup b'íúct an f'airise irteac oíca. Mar épuatannar air peo tugao ríor sup geall le céile na capraigeaca atá ag Dóbar agus iao peo atá ag Calao na f'ramnee, sup copamail an ícín atá i n-oíreap Sapanac léici rin atá i o'cín-fó-tuinn, agus nae bfuil

móran roir-óealúisge eoir na háiltreaca atá i nSaeéalacé na háldan agus iao peo atá i n-iaréar na hlopuaróe. Tá ré tugta ríor, leir, sup mar a céile, beagnac, na plannoái agus na haimmóte atá le feiceál rna Tígh Ríogaéta agus iao peo atá le tabairt fá oeara ra gcuir ip goipe uínn ve Círoca leaca.

Na mara atá tair ar na Tígh Ríogaéta peo nílro ac éavomáin, agus rin cputumnar eile a tugtar le veimniú go raib tair ann nuair nae raib don oéalú eapraí fém agus móir-roinn na héopra. Dá mba puró é go n-ároóeairóe gpinneall na f'airise céao feao nó mar rin o'fearofo doine ríubal dá eoir ó éipinn don D'eatam Míoir agus ar rin go Míoir-tígh na héopra, aiae beao calam tair fáoi n-a bonnae aise.

Ir i éife an ceann ip fúro ríar ve na Tígh Ríogaéta. Tá rí ríóite inr an b'airise móir, eadon, an Atlantic, nó an t-Áislan tair, agus ar an taob tair uéuairó ve móir-tígh na héopra. Tá ríu na Maoile ar an taob eoir uéuairó uí, roir i fém agus Alba; Muir Mleann agus Muir na D'eatame mar tóramn eoir i fém agus Sapanac; agus an f'airise ar an taob ó b'ear uí, ar an taob tair, agus ar an taob ó tuaro. I gcomórtar leir an doimán móir ip beag an áit i éife. Dá gcuirteá rlat ar an tair g'eoíra amac nae bfuil innti ac tuairim 32,524 ve mílte ceapmósaca. Uime rin, níoir móir 6,249 éife eile a cur leir an tair peo pul beao rí comh móir leir an doimán go léir.

Ac níl ampear ar bit nae bfuil ríóeann máit uirí i gcomhair tairéala. I mbaitce móra agus i scaitpaca fheirim, feiceann tú riopái annpeo agus annpíro i ríaróí iarscúlae, agus ní uolácar don éeo sup ríu tairéat air ionntu i ríu na bliadóna; ní bíonn agao na noaoime ar na háiteaca úo. Conaie tú riopái eile, b'féoirí, rna bailce móra agus rna caipaca céaoína, agus díoir uíroíte le noaoime sae uile lá ra mbliadain, mar bí tairpangt na noaoime ar na ríaróí a raib na riopái úo ionnta. Ar an gcaoi céaoína le tóirca: má bíonn ríao ríóite i n-áit oíreannais ba éoir go mbeao go leor tairéala ar ríubal eoir iao fém agus tóirca eile; agus ip beag tair an óruim an doimán atá ríóite comh hoíreannac i gcuor tairéala agus atá éife. Bí a ríóite uirí tair ven t'aoíat nuair nae raib rí fá oíreannac ag allmupaca. Bí "capán oearg" véanta ag luingsir na héipeann don f'ramne, don Spáinn, don éavóinn; go Tígh-fó-tuinn, go háldan, agus go Sapanac, san tairéat ar tóirca comhígeaca eile. Uíro ar a lagao 88 ve calao-puirt na tíge peo beo beirdeac le máirnealag saeéalaca agus le máirnealag comhígeaca; le ceannuighe saeéalaca agus le ceannuighe Sallua. Ac nuair a fuair Seán Duiró gheim oaingean uóct ar éipinn finne ré iarracé corp a cur le tairéat na tíge peo, agus o'leirigh leir rin a véanam go máit, agus o'fás rin éife ar veipeao inriu, ac tá ríu agaim nae amlaio a b'ear an rseal i gcomnuiróe.

TAIRA.

Léarrsáil na ciumne. 1. claeé-agao na ciumne 7 i gpeannna nó oéalóca ar éairt nó ar páiréar.

Na tígh ríogaéta. 1. éife, Sapanac 7 Alba.

An cuor fionn-fuar ó tuaro. 1. An círoé-cuor ra gcuir ó tuaro ven doimán a bfuil an tear cuipreaoína ann.

Claeé-ghrapadóirí. 1. an oíeam a veir eolur ar claeé-agao na ciumne.

Dóbar—Dover.

Calao (?) 1. Calair.

Círoca leaca. 1. móir-tígh na héopra.

Saeéalacé na háldan—Highlanor of Scotlanor.

Tígh-fó-tuinn—The Necheplanor.

Táite—Ar a céile nó greamaighe dá céile i n-aon ionlán amáin.

Slac a cur ar an tair. 1. an tair a tomair.

(Tuilleam le taeat).

T. Ó R.

AN CHAGAIRÉ

Deanfaimpe don dá gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le dá chagaire
 Dá mí dá pí dá ró dá raxum dá ngleo,
 Dá nglome ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann
 Agus tappains dá ceann a' bairille.
 (.i. rpiocóro a cupir ir sac don ceann
 den bairille).

Rí! Ó! pagairne an óil,
 Ru glome ar a' mboirto agus chagaire.

Deanfaimpe re don trí gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le trí chagaire
 Trí mí, trí pí, trí ró, trí raxum, trí ngleo.
 Trí glome ar a' mboirto agus chagaire.
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Ru glome ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann,
 Tappains dá ceann a' bairille,
 Rí! Ó! trí.

Deanfaimpe re don ceirpe gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le ceirpe chagaire,
 Ceirpe mí, ceirpe pí, ceirpe ró, ceirpe
 raxum, ceirpe ngleo,
 Ceirpe nglomé ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann,
 Tappains dá ceann a' bairille,
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Glome ar a' mboirto agus chagaire.

Deanfaimpe re don cúis gnota amáin
 Agus cóisfínn a cóim le cúis chagaire
 Cúis mí, cúis pí, cúis ró, cúis raxum, cúis
 ngleo,
 Cúis nglomé ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann,
 Agus tappains dá ceann a' bairille,
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Ru glome ar a' mboirto agus chagaire.

Deanfaimpe re don ré gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le ré chagaire
 Ré mí, ré pí, ré ró, ré raxum, ré ngleo,
 Ré nglomé ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann,
 Ir tappains dá ceann a' bairille,
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Glome ar a' mboirto agus chagaire.

Deanfaimpe re don reáct-gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le reáct chagaire
 Reáct mí, reáct pí, reáct ró, reáct raxum,
 reáct ngleo,
 Reáct nglomé ar a' mboirto 7 chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann, tappains
 dá ceann a' bairille,
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Glome ar a' mboirto agus chagaire.

Deanfaimpe re don veic-gnota amáin,
 Agus cóisfínn a cóim le veic chagaire,
 Veic mí, veic pí, veic ró, veic raxum,
 veic ngleo,
 Veic nglomé ar a' mboirto agus chagaire.
 Tappains dá ceann, dá ceann,
 Ir tappains dá ceann a' bairille.
 Rí! Ó! pagairne an óil,
 Ru jus ar a' mboirto ir ní palam é.

Sin amhán óil a fuair mé ó Tiobóro
 Seoirge ar Cuilleac (i n-aice an Lionáin).
 Ó fear ar an amhán ó Mairtín Ó Máille a
 fuair báir op cionn cúis mbliana fideao
 ó foin reao cóis ré féin é. —f. an Stiuc.

Ó cuimín 7 ó sreanaísh.

15 SRÁIO na siopaí.

1 nSailiún.

An Teac ir fearr le haíadú sac
 róit

An teac ir fearr le haíadú sac róit

trorsáin 7 deantúir iarrainn.

Datanna, píolta, páipear balla, 7c.

FAOIRTOIN IARSAIRE AN
CLADAIS

Ói iarsaire annreo ar Cladaic na
 n-larsaire, 7 nuair a cáimic ré irteac 7
 iarsac, lá, duhairt ré le n-a cúro
 comrádaí nac mbeao ré as toul i n-aoin-
 feact leob amáiréac as iarsac.

"Cé'n éall, a Deairi Páópaic" ar
 riao.

"Mac Duac! cá mé 'ceapao toul as
 faoirtoin, a feara."

"Cá ré tamall ó bí mé éana ann," ar
 reirean. Nuair a cáimic na fíir irteac ó
 iarsac, duhairt duine acab:

"D'fearr dúinn toul ruar go tici Deairi
 Páópaic go bfeiceamur cé'n rseal atá
 aise. Ói ré le toul as faoirtoin."

Cuair ar cuairt ar Deairi Páópaic
 annrin. Nuair a cuairt riao irteac go tici
 Deairi Páópaic:

"A Deairi Páópaic," ar riao, "cé'n
 rseal atá asao! An riao tú as faoirtoin?"

"Óir, a deairbáiréac," adair Deairi
 Páópaic. "Cá ríil asao go bfuil rseal
 maic asao. Tá mipe a' páo lib, a deair-
 báiréac an fíinne a innreac tó. Tá
 fíor aise féin 'cuile róit com maic lib-re.
 Innreac mé anoir tó, a deairbáiréac,
 cé'n éaoi a riao an lá. Nuair a t'érig
 mé amac ar maroin pinne mé mé féin a
 cóirreacan. Capao deirbáiréac Síle liom
 ar an scoirneal."

"Cé bfuil tú as toul, a Páópaic?" ar
 riao.

"Mac Duac na ngráit! go bfuil mé
 'ceapao toul as faoirtoin, a deirbáiréac
 Síle" ar riao mipe.

"Ir maic an obair é rin" adair deirbáiréac
 Síle.

"Siubail irteac, a uncail Páópaic, 5
 mbí 'ceapao' asainn."

"Do gabam irteac le céile 7 t'ólamar
 'ceapao' a' duine. O'mtísh liom go
 nreacair mé go hOro Sant Aibírcín.
 Cuairt mé anonn as an rasoit 7 ríor ar
 mo glúiní a' déanam faoirtoin."

"Dain óit do hata" ar riao rasoit
 liom.

"Hata 'n báro é," ar riao mipe.

"Dain óit do hata," ar reirean arir

"Hata 'n báro é," ar riao mipe.

"Má 'ré féin é," ar riao rasoit, "dain
 óit é."

Duel le uilíreac tó, dain mé tóim é.

"An bfuil tú 'ceapao' toul as
 Comaoimeac" ar reirean.

"Táim," ar riao mipe.

"Náir ól tú fuirge?" ar reirean.

"Capao deirbáiréac Síle liom ar an
 scoirneal 7 t'ól mé 'ceapao' uairi,"
 ar riao mipe.

"Cá fíro ó bí tú ar faoirtoin éana?"
 ar riao rasoit.

"Nuair a ruar mo mac," ar riao mipe.

"Cé'n aoir é do mac?" ar reirean.

"Com-aoir le mac a' móbléro," ar riao
 mipe.

"Asur cé'n aoir é mac a' móbléro?" ar
 reirean.

"Cá ré pórtá ó aréir," ar riao mipe.

Seolamar linn annrin.

"Ar fíro tú tado?" ar reirean.

"Mac Duac! a áair," ar riao mipe sur
 fíro mé lám rsoad ar eangac i sCuan
 Cairín, oróde."

"Fíro tú dá lám féin," ar reirean.

"Fágam i n-a dá lám é, a áair."

"Fíro tú na trí lám féin," ar reirean.

"Fágam i n-a trí lám féin," ar riao mipe.

"Fíro tú ceatpáma," ar riao 'n rasoit.

"Duel, fágam é i n-a ceatpáma."

"Fíro tú an leat-céao féin," ar reirean.

"Ar nóbísh, fágam i n-a leat-céao é."

"Fíro tú na trí ceatpáma féin," ar
 reirean.

"Fágam i n-a trí ceatpáma é."

"Fíro tú an céao féin," ar reirean.

"Sin é é com maic 7 dá mbeicéa dá
 scoirneal i mo dáir anair."

"Anoir, a deairbáiréac, cá 'r aise ríro

'cuile róit. Innreac tó an fíinne i
 scoirneal."

Sin cuairt siota a fuair mé ó Siobán Ó
 Cuirín as Coláirte na hOile, Saitlín.

P. Ó SRÁINNE, SAGART.

TÁILLIÚN AN MAGAÍO

A táilliún a' magair, ní pórtá mé coróce
 do mac,

Ac pórtá mé an taómarde a deairf 50
 uaingean a teac,

Éireocar ar maroin agus a éairfear a'
 ríol i sceart,

Ir nac fearra coir uoir a' fearúail ná
 'ruarú ceart.

'S nac mipe a bí teac maic as a' táilliún
 féin?

Pota maic fíro 7 teme maic mór dá réir,
 teme maic anair agus knic-bas a bí lán
 den ór

Asur bion ar a' sceallísh nac sceartfear
 leat oróce as ól.

Racao go balla go sceannuige mé cúinne
 lín,

Deairf mé adaile é go ríomhá mé an
 t-íairín caol,

Dá scuipinn-ré por tó, éicéao an fíro
 ruar ar a' líon,

Asur bion ar a' sceallísh 'rí pinne cío
 cuairtíil tóim.

'S nac ruarú rin fearfear ar iomairé bán
 san fear,

'S nac ruarú rin leand san bainne as a
 máirín féin,

Ac dá ruarú liom ainir 'na lúige ar a
 leabair san ruar a cléir

Ac ríomiré baintfear ar maroin ní éiréao
 é.

Dá mbeao fíro asao-ra réir go riao tura
 féin a' teac

D'oróclóam an uoir 'r leirfínn a'
 féin irteac

Deairfaimp póg míoit éairt éimceall go
 béilín cair.

Ir ríroiré ríngil mé a bupéao ar fíroa
 an Ríósh,

Asur deairfaimp ríngil asao-ra a deairfaimp
 ar éairt tóige

Ac buairfínn-ré ruar 7 réimfínn an
 éairfear éaoim

Ar Cuirfear Cúil Daira 'reao rígar mé le
 fíro mo éiréao.

U. níc siolla easbuis.

TUSAIO DÚR SCUIO ÁRACAIS DO'N

CUMANN SAEDÉALAC IS FEARR

AN CUMANN IDERNAC INSURALA

TEO.

I n-ASAIÓ TÓITEAM ASUS COITCINNE.

Príom-Óirísh—48 7 49 SRÁIO AN TÓMA,

AC CLAC.

NÁ POLASAITÉ IS IOMLAINE LE

FASAIL.

TEAC ÓRTA MÍIC CÁRTA

An teac a riao tóicean ann do fíanna fáil
 i n-ainir an fíro, ní réir a' fáil fá
 fíocamail.

LEITIR CEANNAINN,

Seola'ò

AN MHAIR LEAT £5,000,000 A COINNEÁIL IN ÉIRINN?

Deirte Saeóil na hÉireann an eagr mór
rin aigistó saé bliain do Seán Duirde i
ngeall ar aigsear Urraóair, ar Lorcáid, ar
tionóirce agus ar Saoşal Daime, agus
caillúnt cearte d'Éirinn ipead £80 ar saé
£100 de rin.

an saeóeal-comluéct tairseúe um

URRAÓAS NAISIUNTA, TEORANTA
(The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

CUIDIŞ LE DÉANTÚR NA HÉIREANN.

TOMÁS PÁMAR 7 A Cóm.
muntceoirí plúir,

1 nşailim.

b. V. ó héimş,

lón-ceannairde,

şailim.

Saé ruo ar feabar.

S. T. Ó COISDEALBÁ,

an cearnós,

şailim.

An feoil ip feapir le pásail aise.

P. O. CAOMÁNAIŞ, ph. c. m.p.s.i.

SRÁID ÁRD,

na şailime.

Ó néill 7 A Cóm

şailim

Díoltóirí brós 7 leatair.

Cuirtear veir ar bñóşai an móiméar a
taşar riad irtead.

TEAC ÓRTA UÍ MÁTŞAMNA

SRÁID FOSTER,

1 nşailim.

Aoirdeact şan loct.

TOMÁS BREACNAĆ,

lón-ceannairde.

an cearnós, 1 nşailim.

Teap-intreab, Taoróean-oibreaca, 7 sur
Foirgneam Tiste.

ROIBÉARD MAC DOIMNAILL,

Spáto Doimne, şailim.

Mumiu cém-rşeil:

"Plumbur," şailim

PÁINNÍ

Má tearcuigeann páinní uair rşrñob
éugam-ra 7 cuirpeao éugac leabpán a
bñuise tú saé eolar i n-a şcaob ann.
Tairbeánra pé tuir an éaoi le aigsear
7 amirri a pábail 7 tñoblóro a řeacá.az
S. FALLER, 1 nşailim.

Du cearte dá saé Saeóilgeoir i mBaile

Áta Cliat şan aon apán do ceannac

ac

Aran

ui

Cinneide

an t-ARÁN IS FEARR DÁ N'DÉANTAR.

124 50 veí 131 SRÁID PÁRNEILL

agus

bácús naomh páTORAIS.

baile áta cliat.

Şután—3141.

CUMANN URRUÓAIS CÁTNAĆ BAILE ÁTA CLIAT.

4 SRÁID UACTARAC UÍ CONAILL,
1 mbaile áta cliat.

Com daingean le Cairéal na Ríog,
Com Saeóealac le Teamair na veimat
Com teann le aon pléib inr an şcrié
Cumann Urruóair Cātñac Át' Cliat.
Connşmír i nÉirinn an t-aigsear,
Díot 45 Seán buirde mar a véar,
Agur veir an t-áó oraimn feapra,
Ac ciall a veir agaimn apáon.

NÁ DÉAN FAILLIŞE SA ŞCÚIS.

CUMANN URRUÓAIS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teact-irteac anoir of cionn £25,000

Tá teamair éar bapir aca d'urpaóar raoşail
agus d'urpaóar-reatadac.

Tá Fir-ionair uata.

ÁRD OIFIS:

16 CEARNÓS PÁRNAIL,
ÁT CLIAT.

AN HALLA LEIŞIS.

Spáto Şeaca Liam 7 Spáto Doimne,
na şailime.

Saé leişear ar feabar 7 ar şloime.

ŞEÁN Ó PAOLÁIN, L.P.S.I., POITICIR

EADAC AR FEABAS.

má's mian leat earrairde
řoanta řaşail ar a luac
teiríş 50 teac : : : :

máirtín uí bhraonáin,

SRÁID NA SIOPAI,

1 nşailim.

AR PÁŞAIL ANOIS

AN DARA CUR AMAĆ (AIT-
RŞHÍDŮĚA).

FOCLÓIR SAEÓILGE LE

řUAIM SAĆ FOCAIL

A CÚN I ŞCÉILL DON LEIŞTEOIR

SÉAMUR Ó DUINNNE AGUR

PÁTORAIC Ó DÁLAIŞ

A CÚN LE CÉITE

220 leatanaíş. Luac 2/6 şlan an
bporta 2/9.

Tá tuairim ip 10,000 focail ann, na focail
atá i n-úrário ve şnát. Veir an leabar řeo-
i n-a cúl topaic don mħac léişimn, don
teapalairde 7 don tuime şnıor éřacáil in-
ait ar bit a bñuıl Saeóilge ar labairt ann
Şeapto aoir "The Irish Newp," 50 nřeapna.
Séamur Ó Duinnne 7 Pátoraic Ó Dálaíş
řuo le cúir na Saeóilge a cúir ar aşar-
nac nřeapnad ó řşrñob an t-ácair eogam
Ó Şpamna a cúir leabar.

COMLUÉCT OIRDEACAIR NA HÉIREANN TEORANTA.

89 Spáto Talbóro, Át Cliat agus luac
díolta leabar řpé céite.

SÉAMUS Ó BÉACÁIN

Ceannurde şuail 7 lomcúróir.

SRÁID MEATONAC NA ŞAILIME.

Tá an tae ip ip feapir i şConnacra 7 50 leor
neirte eile atá řiacanac le řaşail i veir

MÓNICA NÍC DONNÉADA,

SRÁID ÁRD NA ŞAILIME.

TÁ TEAC A BñUİL compóirte ann 45

SÉAMUS Ó LAIDE,

SRÁID DOMINIC FOCTAIR NA ŞAILIME

"Tosa şaca bró 7 řean şaca veir" aise.

Ó HEIREAMÓIN.

Cappannai 7 şluairteáin 7 şléar řoćmaroe.

SRÁID EYRE NA ŞAILIME.

Ceannuig éavac ar bit tearcuigear uair
45-tiş . . .

TOMÁIR UÍ CÁTAIL,

1 nşailim,

ait a bñuise tú luac do cúro aigistó.

Printed for the Publishers
At the "Connacht Tribune" Printing Works,
Market Street, Galway.